

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/97/2022
Identifikačné číslo spisu: 6821201419
Dátum vydania rozhodnutia: 25.05.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Mario Dubaň
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6821201419.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore navrhovateľky A. Y., bývajúcej v S., E. XXX/X, zastúpenej Mgr. Erikou Czigányovou, bývajúcou v Tornali, Odborárska 925/9, proti osobe výživou povinnej (otcovi navrhovateľky) D. Y., bývajúcemu v H. XX, o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, vedenom na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 6 Pc 10/2021, o dovolaní otca navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23. marca 2022 sp. zn. 17 CoP 4/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Navrhovateľke nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Revúca (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 28. októbra 2021 č. k. 6 Pc 10/2021 výrokom I. zmenil rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 15 C 52/2007-17 z 30. apríla 2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17 Co 162/2007-32 z 25. júla 2007 v časti o určení vyživovacej povinnosti otca k plnoletému dieťaťu tak, že s účinnosťou od 1. októbra 2021 zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca zo sumy vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona na sumu 150,- eur mesačne. Výrokom II. uložil otcovi povinnosť zročné výživné za dobu od 1. októbra 2021 do konca mesiaca október vo výške 150,- eur zaplatiť plnoletému dieťaťu v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie osoby výživou povinnej rozsudkom z 23. marca 2022 sp. zn. 17 CoP 4/2022 podľa § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 15 C 52/2007-17 z 30. apríla 2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17 Co 162/2007-32 z 25. júla 2007 v časti určenia výživného zo strany otca k navrhovateľke mení tak, že s účinnosťou od 1. októbra 2021 zvyšuje výživné zo strany otca zo sumy vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona na sumu 150 eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť navrhovateľke vždy do 15. dňa v príslušnom mesiaci

vopred. Aplikujúc § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku v platnom znení (ďalej aj „CMP“), § 396 ods. 1, ods. 2 CSP a § 57 CMP odvolací súd o náhrade trov (prvoinštančného a odvolacieho) konania nerozhodol, pretože sa jedná o konanie vo veci výživného plnoletých osôb a v zmysle § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh, ktorý žiadnym z účastníkov tohto konania učinенý nebol.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal otec navrhovateľky (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie bez potrebných náležitostí; pri jeho podaní nebol zastúpený advokátom a ani nepreukázal, že má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) predovšetkým skúmal, či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP.

5. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza, že dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (viď § 429 ods. 1 veta prvá CSP). Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) upravuje § 436 ods. 1 CSP, podľa ktorého vtedy, keď má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

6. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie vád podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných vád, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie vád dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

7. Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (uznesenie najvyššieho súdu z 18. decembra 2019 sp. zn. 4 Cdo 190/2019, R 39/2020).

8. Obdobne Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 489/2018, publikovanom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 79/2018, vyslovil, že ak obligatórnou náležitosťou dovolania je podľa druhej vety § 429 ods. 1 CSP jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky možno odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní.

9. V danom prípade otec navrhovateľky nie je zastúpený advokátom a nepreukázal, že sám má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Dovoláním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje riadne poučenie o náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení dovolateľa advokátom v

dovolacom konaní (§ 393 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 429 CSP), pričom súd prvej inštancie nad rámec uvedeného v rámci procesnej prípravy predloženia spisu dovolaciemu súdu uznesením z 22. apríla 2022 č. k. 6 Pc 10/2021-89 vyzval dovolateľa na splnenie si povinnosti v zmysle § 429 CSP a poučil ho o následkoch nerešpektovania tejto výzvy. Napriek uvedenému ostala táto osobitná podmienka dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 a 2 CSP) nesplnená, v dôsledku čoho nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

10. Vzhľadom na uvedené, keďže v posudzovanej veci nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania vyplývajúca z § 429 ods. 1 CSP a nejde pritom o žiaden z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, najvyšší súd odmietol dovolanie osoby výživou povinnej (otec navrhovateľky) podľa § 447 písm. e/ CSP pre nesplnenie podmienok dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia. Následkom nesplnenia tejto osobitnej podmienky dovolacieho konania je nemožnosť uskutočnenia meritórneho dovolacieho prieskumu, nakoľko prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútny, ale je obmedzený citovaným zákonným ustanovením sledujúcim legitímny cieľ, ktorým je podanie iba kvalifikovaných podaní (dovolaní) na najvyšší súd ako mimoriadnu opravnú inštanciu.

11. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.